Raadsmemo

Nummer
26int03727

aan	Van	Opsteller	datum
Gemeenteraad Borne	College van B en W	M. Vrerink	20-10-2026

betreft
Uitvoeringsplan suïcidepreventie gemeente Borne 2026-2027

Portefeuillehouder
B.A.J. ter Braak

Argumentatie voor aanbieding memo aan de gemeenteraad:
De raad informeren over het plan van aanpak rondom suïcidepreventie.

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren wij u over het vastgestelde Uitvoeringsplan Suïcidepreventie gemeente Borne 2026-2027 en de wijze waarop gemeente Borne invulling geeft aan de nieuwe wettelijke taak op het gebied van suïcidepreventie.

Aanleiding
Op 1 januari 2026 is de Wet integrale suïcidepreventie in werking getreden als onderdeel van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Deze wet geeft gemeenten een wettelijke verantwoordelijkheid om beleid te ontwikkelen en uit te voeren gericht op het voorkomen van suïcides en suïcidepogingen.

De Twentse gemeenten werken hierin samen via de Regionale Aanpak Suïcidepreventie Twente, die op 14 januari 2026 is vastgesteld. Gemeente Borne sluit daarbij aan en heeft aanvullend een lokaal uitvoeringsplan opgesteld, waarin de regionale aanpak wordt vertaald naar activiteiten die aansluiten bij de lokale situatie en behoeften.

Situatie in Borne
Jaarlijks overlijden in Twente ongeveer 65 tot 75 personen door suïcide. Ook in Borne worden inwoners en hun naasten hiermee geconfronteerd.

Achter deze cijfers gaan persoonlijke verhalen van inwoners en hun omgeving schuil. Iedere suïcide heeft grote impact op familieleden, vrienden, collega's, buren en andere betrokkenen. Dit onderstreept het belang van tijdige signalering, het bespreekbaar maken van psychische problemen en het bieden van passende ondersteuning.

Uit regionale cijfers blijkt dat bepaalde groepen een verhoogd risico lopen op suïcidale gedachten en gedrag. Het gaat onder andere om mannen van middelbare leeftijd, jongeren en jongvolwassenen en mensen

werkzaam in de agrarische sector. Daarnaast kunnen ook factoren als psychische problemen, eenzaamheid, schulden, verslaving, discriminatie of ingrijpende levensgebeurtenissen het risico vergroten. Met dit uitvoeringsplan willen we risicogroepen eerder bereiken en tijdig ondersteuning bieden.

Uitvoeringsplan suïcidepreventie gemeente Borne 2026-2027
Met het uitvoeringsplan zet gemeente Borne in op een samenleving waarin signalen van suïcidaliteit eerder worden herkend en inwoners sneller de weg vinden naar passende hulp en ondersteuning.

De aanpak richt zich op vijf samenhangende pijlers:
- bewustwording en het bespreekbaar maken van suïcidale gedachten;
- vroegsignalering van risicovolle situaties;
- deskundigheidsbevordering van professionals en vrijwilligers;
- versterking van samenwerking tussen organisaties en netwerkpartners;
- het beperken van toegang tot suïcidemiddelen en aandacht voor een veilige leefomgeving.

Hiermee sluiten wij aan bij het bewezen effectieve EAAD-model (European Alliance Against Depression), dat landelijk en internationaal wordt toegepast binnen suïcidepreventie.

Lokale uitvoering
In de komende periode werken wij aan de uitvoering van het uitvoeringsplan. Daarbij zetten wij in op:
- het structureel verankeren van suïcidepreventie binnen het lokale gezondheidsbeleid;
- het organiseren van gatekeepertrainingen voor professionals en vrijwilligers;
- het versterken van de samenwerking tussen maatschappelijke organisaties, zorgaanbieders, onderwijsinstellingen en andere relevante partners;
- het ontwikkelen van een lokale routekaart voor signalering, doorverwijzing en nazorg;
- het aansluiten bij landelijke bewustwordingscampagnes van 113 Zelfmoordpreventie.

Daarnaast besteden wij aandacht aan het verminderen van stigma en het stimuleren van gesprekken over mentale gezondheid. In dat kader zijn binnen de gemeente 25 bankjes voorzien van een '1K Z1E J3'-plaquette van 113 Zelfmoordpreventie. Deze bankjes nodigen uit om aandacht voor elkaar te hebben en verwijzen naar mogelijkheden voor ondersteuning.

Ook blijven wij aandacht houden voor fysieke risicolocaties. Vanwege de aanwezigheid van het spoor hebben wij, wanneer de situatie daarom vraagt, contact met ProRail en blijven wij alert op mogelijke veiligheidsrisico's binnen onze gemeente.

Financiële middelen
Voor de uitvoering van de wettelijke taak ontvangen gemeenten in 2026 en 2027 extra middelen via het gemeentefonds. Voor gemeente Borne resteert, na aftrek van de bijdrage aan de regionale coördinatie van suïcidepreventie via GGD Twente, een bedrag van € 8.933 in 2026 en € 6.144 in 2027 voor de lokale uitvoering van het uitvoeringsplan.

Tot slot
Suïcidaliteit kent vaak complexe en uiteenlopende oorzaken. Daardoor zijn de effecten van preventieve maatregelen niet altijd direct zichtbaar of meetbaar. Juist daarom is een langdurige inzet op bewustwording, vroegsignalering, deskundigheid en samenwerking van groot belang.

Gemeente Borne

Met het Uitvoeringsplan Suïcidepreventie gemeente Borne 2026-2027 zetten wij een stap in het verder versterken van de mentale gezondheid van onze inwoners en het bieden van ondersteuning aan mensen die te maken hebben met suïcidale gedachten of zorgen hierover.

Bijlage: 26bij10572 (Uitvoeringsplan)